

Становище на фондация „За Нашите Деца“

по проект на Стратегия за корпоративна социална отговорност 2019-2023 г.

Фондация „За Нашите Деца“ е българска неправителствена организация, която вече 27 години работи в България, водена от визията си за развитие и щастливо детство за най-уязвимите деца в страната. Фондацията е професионален доставчик на социални услуги за деца и семейства, с развита мрежа от социални услуги в двата най-големи града в страната – София и Пловдив. Една от основните цели на организацията е да подкрепя изграждането на среда, която в най-висока степен да благоприятства развитието и благосъстоянието на всички деца, с фокус върху децата в ранна възраст (0 до 7 години) и насърчаването на тяхното ранно развитие. За да поддържа високо ниво на работа и да осигурява необходимата подкрепа на деца и семейства в нужда, фондация „За Нашите Деца“ от години активно работи с бизнеса, реализирайки различни проекти за корпоративна социална отговорност.

Общи коментари по проекта на Стратегия за Корпоративна социална отговорност

Фондация „За Нашите Деца“ приветства разработването на проект за Стратегия за корпоративна социална отговорност (2019-2023), която да допринесе за подобряване качеството на живот на населението чрез прозрачни и социално отговорни бизнес практики. Вярваме, че ако бъде приета, тя ще създаде необходимите предпоставки за реализирането и прилагането на различни КСО политики и практики и включването на всички заинтересовани страни в тях – бизнеса, държавните институции, неправителствените организации, академичните среди, медиите. Предходната стратегия имаше за цел да представи КСО пред българската общественост, да насърчи създаването на образователна и институционална рамка за развитието ѝ и да презентира добрите практики. С новата стратегия се надяваме да видим на практика по-често и в по-дългосрочен план прилагане на КСО като социално отговорен, прозрачен и устойчив бизнес модел с фокус върху ключови области като социална промяна, защита правата на децата и ранното детско развитие.

Опитът на нашата организация в работата ѝ с бизнеса показва, че той е готов от спорадични и еднократни благотворителни акции да премине към дългосрочни и устойчиви КСО инициативи. Това показват не само голяма част от компаниите, но и служителите, които работят в тях. Все по-често служителите се стремят да работят в организации, отговорни не само към самите тях, но и към обществото, в което се намират. Вярваме, че с приемането на стратегията и нейното прилагане, бизнесът, който все още не е достигнал нужното ниво на развитие, ще предприеме необходимите стъпки към преминаване от благотворителност към КСО, подтикнат от добрите примери и реалните ефекти върху устойчивото развитие.

Сфери на развитие на проекта за Стратегия за корпоративна социална отговорност

- Безспорно когато говорим за развитието на корпоративната социална отговорност, ролята на правителството е в създаването на подкрепящи публични политики и рамкови норми, които да дават възможност за ползване на различни инструменти – правни, финансови, информационни, икономически и др. Основна роля на

правителството е определянето на **ключови приоритети**, които да насочат бизнеса къде да инвестира своите средства. За постигане на заложените в стратегията цели се предвижда координация и с други политически документи в областта на развитието на човешките ресурси, заетостта, демографската политика, опазване на околната среда, образованието, но липсва реално насочване към кои точно от приоритетните политики на държавата в тези области следва да се насочат усилията на бизнеса. Например, в стратегията се отбелязва връзката между корпоративната социална отговорност и Глобалните цели за устойчиво развитие, но по-нататък в текста темата не се разгръща. За да бъдат постигнати 17-те цели за устойчиво развитие до 2030 г. трябва да бъдат обединени всички национални и международни ресурси, като в тази връзка смятаме, че стратегията би могла да определи като приоритетни някои от тях. Преглед на подобни стратегически документи от други държави показва, че това е добър подход за насочване на корпоративните инвестиции.¹

- Като организация, която през годините е реализирала редица проекти с бизнеса, инвестирайки в ранното детство, бихме искали да предложим като една от определените приоритетни области да бъде именно **ранното детско развитие**. Инвестициите в развитието на децата в най-ранна възраст от 0 до 3 г. са от ключово значение за успеха в образованието, трудовата реализация и обществото като цяло. За нас е притеснително, че сред изброените в проекта на стратегията сфери **липсва фокус върху децата и ранното детско развитие**, въпреки че това е обявено за приоритетна политика на Министерството на труда и социалната политика. Инвестициите в децата, и особено в ранното детско развитие, са с много по-висока обществена възвръщаемост от инвестициите в повечето други сфери. Това е свързано с факта, че забавеното развитие през първите години води до по-слаби образователни постижения и намалена икономическа активност и производителност в зрялата възраст на индивида, както и по-високи разходи за неговото здраве и социална защита. Липсата на адекватна подкрепа за семействата от своя страна се свързва с по-лоши здравни и образователни показатели, по-висок риск от поведенчески и емоционални проблеми, злоупотреба с вещества, престъпност и други предизвикателства, всяко от които носи сериозни обществени последици и разходи.
- В стратегията неправителствените организации се определят като заинтересовани страни в създаването на КСО политики и през последните години забелязваме активна работа и партньорство между бизнеса и НПО сектора. Все по-често бизнесът се допитва до опита на гражданските организации, които пряко работят с бенефициентите, подкрепяни чрез различни КСО проекти. Въпреки това обаче, сред по-голямата част от неправителствените организации **липсва капацитет за работа с бизнеса, опит във воденето на конструктивна комуникация, липсват добри практики за отчетност и поддържане на прозрачност** при работата с тях. Като част от гражданския сектор, ние виждаме възможност в стратегията да бъдат заложен и **механизми за преодоляване на тези дефицити**, за да може бизнеса

¹ Вж. например Ирландския национален план за корпоративна социална отговорност 2017-2020 (Ireland's National Plan on Corporate Social Responsibility 2017-2020, <https://www.enterprise-ireland.com/en/About-Us/Services/Corporate-Social-Responsibility/Towards-Responsible-Business-Ireland%E2%80%99s-National-Plan-.pdf>)

да започне да вижда в НПО сектора един равнопоставен партньор. Бихме предложили насърчаването на отговорни НПО практики да бъде един от приоритетите на стратегията.

- Бихме искали да видим **по-високо приоритизиране на КСО в предприятията**, които са собственост на държавата или на общините. В стратегията е описано, че държавата следва да има лидерска роля, което включва в собствените предприятия или тези, в които тя има мажоритарно участие, приоритетно да бъдат насърчавани КСО практиките съгласно принципите на стратегията, включително чрез конкретни мерки в плановете за действие. Препоръчваме както самата стратегия, така и плановете за действие, да включват индикатори за броя предприети КСО инициативи в тези предприятия, както и за начините по които те самите работят с външни доставчици – например през провеждане на процеси за „надлежна проверка“ (due diligence), чрез които да се проверява доколко фирмите, с които работят предприятията, спазват всички приложими политики, законодателство и етични норми. Добра практика е при организирането на процедури за избор на доставчик, вкл. чрез процедури по ЗОП, да се вземат предвид не само критерии, свързани със самите поръчки, а и доколко фирмите доставчици действат социално отговорно и при спазване на всички приложими норми.
- Водещ принцип при КСО практиките е **въвличането на служителите** на даден бизнес. Бихме препоръчали този елемент да бъде подчертан в по-висока степен в стратегията, тъй като в момента е слабо застъпен. За целта е възможно това да се обособи отделен приоритет, който да го насърчава.

В заключение бихме искали да поздравим усилията на Министерството на труда и социалната политика за изготвянето на дълго чаканата актуализация на Стратегията за корпоративна социална отговорност. В последните години ставаме свидетели как финансовите, човешки и ноу-хау ресурси на компаниите правят възможна позитивната промяна в нашето общество и вярваме, че тези усилия трябва да бъдат канализирани и насочени към конкретни приоритетни области, за което ключова роля би могла да изиграе стратегията.

София, България

26.07.2019